

บทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป

People's Roles in Local Development in Tha-Sap Sub District Municipality

มารมมูลี สีกะ^{1*}, รสริน การะจักร², อิลฮัม ยูโซะ³ และสุวิมล แซ่ก่อง⁴

Maromuelee Sika^{1*}, Rodsarin Kalajak², Ilaham Yusoh³ and Suwimol Saekong⁴

^{1,2,3}นักศึกษาระดับปริญญาตรี, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

^{1,2,3}Bachelor student, Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University

⁴อาจารย์, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

⁴Lecturer, Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University

*Corresponding author, E-mail: 406307026@yru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป 3) เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป จำนวน 8,221 คน ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 367 คน ได้มาจากการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ One-Way ANOVA

จากการศึกษา พบว่า 1) บทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ซึ่งเมื่อแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในลำดับสูงสุด ด้านสังคมอยู่ในลำดับที่สอง ด้านการศึกษาอยู่ในลำดับที่สาม และด้านเศรษฐกิจอยู่ในลำดับสุดท้าย 2) ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ประกอบไปด้วย ประชาชนไม่ได้เข้าถึงบทบาทของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานจะไม่ค่อยสนใจในการให้ประชาชนเข้าถึงบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่ควรมี 3) สนับสนุนให้กลุ่มสังคมเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น

คำสำคัญ: บทบาทของประชาชน, การพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

This research study on People's Roles in Local Development in Tha-Sap Sub District Municipality aims to: 1) Study the level of role in local development of the people in Tha-Sap Sub district Municipality. 2) To study the problems and obstacles in participation in local development of the people in Tha-Sap Sub district Municipality. 3) Suggest ways to encourage people to play a greater role in local development. The population used in this study was 8,221 people in Tha-Sap Sub District Municipality with a total sample of 367 people. It was obtained by estimating the number of samples according to the formula of Taro Yamane and using the method of stratified random sampling. The research tools were questionnaires; the statistics used to analyze the data were descriptive statistics such as percentage, frequency, arithmetic mean, and standard deviation for hypothesis testing using T-Test and One-Way ANOVA statistics.

From the study, it was found that 1) the role of people in local development in Tha-Sap Sub district Municipality was at a high level with an average of 3.82, which separated by aspect as follows: the environment was at the highest level, the social was at the second level, education was at the third level and the economy was at the last level. 2) Problems and obstacles in participation in local development of the people in Tha-Sap Sub district Municipality, Muang, Yala consists of people who do not really have access to their own role in local development. The agencies are less interested in giving citizens access to the role they should have in developing their own localities. 3) Encourage social groups to participate in local development

Keywords: Role of people, Local development

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาของตนเอง โดยการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการบริหารการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความเป็นอิสระในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการดำเนินงานตามแผนของตนเอง

โดยพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้เพิ่มบทบาทให้อำนาจในการตัดสินใจขององค์กรปกครองท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายการพัฒนา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการวางผังเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเอง ในระบบประชาธิปไตยและส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลเป็นนิติบุคคล เพื่อมีความคล่องตัวและร่วมแก้ปัญหาของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2543)

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นหลักการกระจายอำนาจเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเป็นพื้นฐานการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่ทำหน้าที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา มีจังหวัดและอำเภอเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อยู่ภายใต้ระเบียบกฎหมายซึ่งในการบริหารราชการแต่ละส่วนต่างมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539)

การพัฒนาท้องถิ่นจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นขึ้นอยู่กับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบของประชาชน เมื่อเกิดการพัฒนาท้องถิ่นแบบประชาชนมีส่วนร่วมก็จะเกิดการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล (Good Governance) ถ้าหากประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองสูง โครงการ กิจกรรม การพัฒนาท้องถิ่นก็จะตรงตามความต้องการของประชาชน ทำให้เกิดพลัง ทำให้เกิดความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ การพัฒนาท้องถิ่นก็จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว นำความเจริญมาสู่ประเทศชาติ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการร่วมมือของประชาชนจึงเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาท้องถิ่นที่นำมาซึ่งการเสริมสร้างความมั่นคง และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเลือกพื้นที่ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยงานวิจัยจะทำให้ทราบบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ตลอดจนได้แนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ความหมายของการพัฒนา

การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงที่ต้องการและได้กำหนดทิศทางและมุ่งที่จะควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงด้วยสภาวะการพัฒนาเป็นสภาวะสมาชิกของสังคมได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้เต็มที่ โดยไม่มีสภาวะครอบงำ เช่น ความบีบคั้นทางการเมือง ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ หรือความไม่สมบูรณ์ในอนามัย ทุกคนสามารถที่จะนำเอาศักยภาพของตนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ เช่น การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของไทยไม่สามารถจะใช้รถแทรกเตอร์แบบอเมริกาได้ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล ได้ประดิษฐ์ “ควายเหล็ก” ขึ้นมาใช้ไถนาในสภาพแวดล้อมของสังคมไทย (ทิตยา สุวรรณชฎ, 2517)

การพัฒนาชุมชนไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมในด้านใดย่อมตั้งอยู่บนพื้นฐานการสนับสนุนให้ประชาชนพึ่งตนเองได้เป็นประการสำคัญ หากสิ่งใดเกินกว่าความสามารถของประชาชน เช่น ทางด้านวิชาการและวัสดุที่จำเป็น รัฐบาลย่อมเข้าให้การช่วยเหลือเพื่อโครงการ กิจกรรมของราษฎรบรรลุผลด้วยดี ทั้งนี้โดยใช้วิธีการ “ทำงานกับประชาชน (work with people) หมายถึง ร่วมคิด ร่วมปรึกษา และร่วมกันทำงาน ไม่ใช่ทำให้ประชาชน (Work for people) แต่ฝ่ายเดียว” (จิตจำนงค์ กิติเกียรติ, 2525)

สำหรับแนวคิดการพัฒนาชุมชนแบบพึ่งตนเองเป็นแนวคิดที่เหมาะสมที่จะใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมของกลุ่มประเทศทางตะวันตกได้ดี เพราะอาศัยพื้นฐานวัฒนธรรมทางตะวันตกเป็นแนวคิดหลัก และทฤษฎีการพัฒนาชุมชนแบบพึ่งตนเองเป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากการได้ประจักษ์ถึงความบกพร่องของการพัฒนาตามกระแสหลัก เช่น ทฤษฎีทางพุทธศาสตร์ ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง (ทฤษฎีใหม่) ซึ่ง อาคม ใจแก้ว (2534) กล่าวว่า ทฤษฎีการพัฒนาแบบพึ่งตนเองเป็นทางเลือกเพื่อการพัฒนาประเทศอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของกลุ่มประเทศโลกที่สาม จากนักเศรษฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์หลาย ๆ ประเทศ โดยอาศัยรากฐานการสร้างองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์เศรษฐกิจที่ผ่านมามีว่า ภายใต้กระบวนการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ทั้งในเอเชียบางประเทศและประเทศแถบละตินอเมริกา ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาแท้จริงหรือไม่แต่ผลปรากฏจากการที่ได้กล่าวถึงไว้แล้วในทฤษฎีความด้อยพัฒนาและการพึ่งพิงนั้นก็พบว่าประเทศในโลกที่สามต้องตกอยู่ในสภาพเสียเปรียบทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตลอดมา การกระจายความเจริญกระจุกอยู่ในเมืองใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางการปกครอง ความมั่งคั่งก็ตกอยู่กับผู้นำประเทศเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ความยากจนของประชาชนในชนบทก็ยังปรากฏอยู่ทั่วไป ถึงแม้ผู้นำประเทศจะพยายามแสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วด้วยการพิจารณาจากรายได้ประชาชาติ ซึ่งเป็นการมองเพียงภาพรวมระดับประเทศที่มีได้คำนึงถึงความจริงระดับบุคคลว่า รายได้ประชาชาติที่เพิ่มขึ้นนั้นได้กระจายไปทุกระดับหรือไม่

ความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น

หากจะกล่าวถึงหลักการพัฒนา โดยเฉพาะการพัฒนาท้องถิ่นจะอาศัยหลักการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของท้องถิ่น วัฒนธรรม เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างต่อเนื่อง ให้มีความสำคัญกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ เป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่น ใช้ผู้นำท้องถิ่นเป็นกลไกขับเคลื่อน ดำเนินงานร่วมกับภาคีอื่น ๆ

ทั้งบุคคล องค์กร และสถาบันที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายเพื่อทุกกลุ่มคนในท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางและนโยบายการพัฒนาของประเทศและมีการประเมินผลตลอดเวลาเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2554)

ประเภทการพัฒนาท้องถิ่น

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาไปในทิศทางใด จำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ หรือแผนงานในอนาคตและแปลงมาสู่การปฏิบัติ ดังนั้นระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2548 จึงได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 2 ประเภท คือ 1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาระยะยาว และ 2) แผนพัฒนาสามปี ซึ่งเป็นแผนพัฒนาแบบหมุนเวียน (Rolling Plan) ที่ต้องมีการทบทวนและจัดทำทุกปี และจะนำไปสู่กระบวนการการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 ได้บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย

การวางแผนการพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแผนการพัฒนาเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงและมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

นอกจากนี้ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ได้เห็นข้อเด่น ข้อดี โอกาส และข้อจำกัดของท้องถิ่นในการพัฒนาอย่างมีเป้าหมาย มีช่องทางในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุม สามารถกำหนดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและลงมือทำงานร่วมกันได้ สามารถวางแผนจัดการกับทรัพยากรหรือทุนในท้องถิ่นทั้งทุนบุคคลและทุนสังคมที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถรับผลประโยชน์ร่วมกันได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดี เอื้ออาทรต่อกัน ปลูกฝังทัศนคติค่านิยมที่ดีให้กับท้องถิ่น และท้ายที่สุดสามารถหาภาคีแนวร่วมในการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางใน

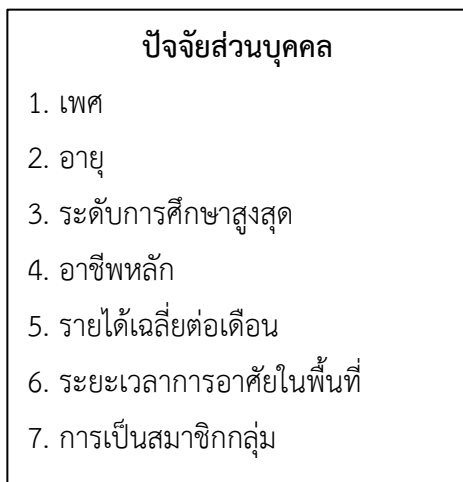

การบรรลุนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย (กาญจนา จรทะผา, 2563)

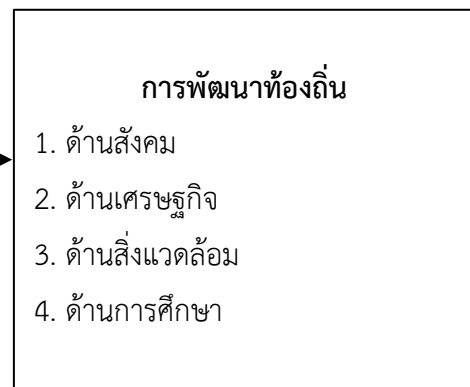
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลท่าสาป มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยการวิจัยเชิงปริมาณมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป เกี่ยวกับบทบาทของประชาชนกับการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป และการวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ การศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของประชาชนกับการพัฒนาท้องถิ่นและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน

2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป จำนวนทั้งสิ้น 367 คน โดยใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งได้ทั้งหมด 3 ส่วน โดยคำถามส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ ลิเกิร์ต (Likert Scale)

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดมาตราส่วนประมาณค่าของแบบสอบถามเป็น 5 ลำดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับบทบาทของประชาชนอยู่ในระดับต่ำมาก

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับบทบาทของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับบทบาทของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับบทบาทของประชาชนอยู่ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับบทบาทของประชาชนอยู่ในระดับสูงมาก

3.2 แบบสัมภาษณ์ ข้อคำถามในการสัมภาษณ์ คือ ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน มีอะไรบ้าง โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป

4. การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีวิธีการทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแก้ไขเพื่อความถูกต้องและตรงตามเนื้อหา (Content validity) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) โดย ครอนบาค แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) (α) = .872 ซึ่งถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

4.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อคำถามในการสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์และปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติ ดังนี้ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ One-Way ANOVA สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอุปนัย (inductive analysis) ซึ่งเป็นการตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้ทำการบันทึกไว้

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ระดับบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป

ตารางที่ 1 ผลการวิจัยระดับบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป

บทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
---	-----------	------	-------

ด้านสังคม	3.83	.662	สูง
ด้านเศรษฐกิจ	3.60	.615	สูง
ด้านสิ่งแวดล้อม	4.05	.663	สูง
ด้านการศึกษา	3.76	.582	สูง
บทบาทของประชาชนกับการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป	3.82	.507	สูง
รวมทุกด้าน			

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยระดับบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป พบว่า บทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาปอยู่ในลำดับสูง โดยมีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 3.82 และค่า S.D. เท่ากับ .507 โดยด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับสูงสุด โดยมีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 4.05 และค่า S.D. เท่ากับ .663 ด้านสังคม อยู่ในระดับที่สอง โดยมีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 3.83 และค่า S.D. เท่ากับ .662 ด้านการศึกษา อยู่ในระดับที่สาม โดยมีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 3.76 และค่า S.D. เท่ากับ .582 และด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับสุดท้าย โดยมีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 3.60 และค่า S.D. เท่ากับ .615

2. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป

ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป ซึ่งมีดังนี้

1. ประชาชนบางกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในเวทีชุมชนหรือความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น
2. ประชาชนขาดการมีทักษะความรู้ความสามารถเฉพาะด้านต่าง ๆ
3. ประชาชนได้รับการสื่อสารที่ไม่ทั่วถึงในเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน จึงทำให้ประชาชนไม่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
4. ประชาชนไม่ได้เข้าถึงบทบาทของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. การเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป จำแนกตามเพศ

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P-Value
ชาย	130	3.85	.523	1.050	.883
หญิง	236	3.79	.488		

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป ที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป จำแนกตามอายุ

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-Value
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.724	.345	1.379	.231
	ภายในกลุ่ม	361	90.232	.250		
	รวม	366	91.956			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป จำแนกตามศาสนา

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	N	$\bar{x}$	S.D.	t	P-Value
อิสลาม	357	3.80	.500	-.1229	.496
พุทธ	9	4.01	.548	-1.125	

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป ที่มีศาสนาแตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 5 แสดงเปรียบเทียบบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-Value
ระดับการศึกษาสูงสุด	ระหว่างกลุ่ม	6	3.223	.537	2.180	.044
	ภายในกลุ่ม	360	88.696	.246		
	รวม	366	91.919			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงมีการทดสอบรายคู่โดยใช้ LSD ผลปรากฏดังนี้ ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปที่มีระดับการศึกษาสูงสุด มัธยมศึกษาตอนต้น มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างจากประชาชนมีระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี

ตารางที่ 6 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป จำแนกตามอาชีพหลัก

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-Value
อาชีพหลัก	ระหว่างกลุ่ม	6	5.799	.967	4.040	.001
	ภายในกลุ่ม	360	86.119	.239		
	รวม	366	91.919			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบรายคู่ โดยใช้ LSD ผลปรากฏดังนี้ ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปที่มีอาชีพพนักงานเอกชน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างจากประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่น ๆ

ตารางที่ 7 แสดงเปรียบเทียบบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-Value
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.710	.427	1.715	.146
	ภายในกลุ่ม	362	90.209	.249		
	รวม	366	91.919			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 8 แสดงเปรียบเทียบของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป
จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-Value
ระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่	ระหว่างกลุ่ม	4	3.349	.837	3.422	.009
	ภายในกลุ่ม	362	88.569	.245		
	รวม	366	91.919			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป ที่มีระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่แตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงมีการทดสอบรายคู่โดยใช้ LSD ผลปรากฏดังนี้ ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปที่มีระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ 11 - 15 ปี มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างจากประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปที่มีระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ 15 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 9 แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ
ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-Value
การเป็นสมาชิกกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	5	.978	.196	.776	.567
	ภายในกลุ่ม	361	90.941	.252		
	รวม	366	91.919			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาป ที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่มแตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านเศรษฐกิจ โดยที่ประชาชนที่มี เพศ อายุ ศาสนา รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่มที่แตกต่างกันมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับประชาชนที่มีระดับ

การศึกษา อาชีพ และระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทบาทของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเทศบาลตำบลท่าสาป

1.1 ด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่จะเป็นในส่วนของการช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น การช่วยกันทำความสะอาด ชุมชนให้สะอาดอยู่เสมอ ทั้งนี้ ประชาชนยังมีการรวมตัวกันกำหนดหลักเกณฑ์ในการรักษาความสะอาดของชุมชนอีกด้วย และที่สำคัญก็คือทางเทศบาลตำบลท่าสาป ถ้าหากว่ามีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือการปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ ก็จะมีชวนชาวบ้านให้เข้ามาดำเนินโครงการร่วมกัน ทำให้ชาวบ้านรู้สึกว่าเป็นเจ้าของพื้นที่โดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยประชาชนที่เป็นผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า เทศบาลตำบลท่าสาปบ่อยครั้งที่ชวนชาวบ้านให้ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งช่วยกันรักษาความสะอาดของชุมชน ทำให้ประชาชนทุกคนตระหนักถึงความสำคัญเรื่องสิ่งแวดล้อม ทำให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเต็มที่ เพราะถือว่าเกี่ยวข้องกันประชาชนโดยตรง

1.2 ด้านสังคม ประชาชนได้มีบทบาทในการสอดส่องดูแล อนุรักษ์ภูมิปัญญาที่มีอยู่ช้านานให้ยังคงอยู่ และได้มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นในเวทีจัดทำข้อตกลงของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งประชาชนที่เป็นผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า สมาชิกบางคนในครอบครัวโดยส่วนมากจะเป็นผู้ชายมีโอกาสที่จะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อตกลงของชุมชน และได้ร่วมประชุมประชาคมเพื่อแสดงความคิดเห็นในการก่อสร้างสนามกีฬา ปรับปรุงภูมิทัศน์ สวนสาธารณะต่าง ๆ ของตำบล

1.3 ด้านการศึกษา ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าสาปส่วนใหญ่แล้วเข้าไปมีบทบาททางด้านการศึกษาที่ค่อนข้างที่จะมาก โดยส่วนใหญ่แล้วจะเข้ามาช่วยในการดำเนินการการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นที่หาความรู้นอกห้องเรียนของเยาวชนในชุมชน และประชาชนภายนอกที่สนใจ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วกลุ่มอาชีพต่าง ๆ จะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ ของชุมชน โดยแบ่งประเภทตามกลุ่มอาชีพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยประชาชนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ในชุมชนมีศูนย์การเรียนรู้เกิดขึ้นหลายแหล่งมากโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพ เนื่องจากมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ได้อย่างถูกต้อง

1.4 ด้านเศรษฐกิจ ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจค่อนข้างมาก โดยส่วนใหญ่แล้วประชาชนที่มีบทบาทการพัฒนาด้านเศรษฐกิจจะเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพในชุมชน เมื่อเป็นสมาชิกแล้วก็จะมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพ และประเมินผลโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพหรือที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของชุมชน อีกทั้งยังมีการช่วยส่งเสริมสมาชิกในกลุ่มในการหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยประชาชนที่เป็นผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า ส่วนใหญ่แล้วการกำหนดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพทาง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสาปจะมีการเชิญตัวแทนของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เข้าร่วมกระบวนการในการจัดทำโครงการ แต่ทั้งนี้ผู้ที่ได้เข้าร่วมกระบวนการส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้ากลุ่มอาชีพ และเมื่อดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้วตัวแทนเหล่านั้นจะเข้าไปเป็นคณะกรรมการในการประเมินผลโครงการเหล่านั้นด้วย

2. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลท่าสาป

2.1 ประชาชนบางกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในเวทีชุมชนหรือความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องด้วยสาเหตุหลายปัจจัย เช่น ท้องถิ่นหรือท้องที่ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ปัจจัยทางด้านร่างกาย เป็นต้น

2.2 ประชาชนขาดการมีทักษะความรู้ความสามารถเฉพาะด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะด้านการสื่อสาร เป็นต้น

2.3 ประชาชนได้รับการสื่อสารไม่ทั่วถึงในเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน จึงทำให้ประชาชนไม่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธทางหน่วยงานไม่ค่อยให้ความสนใจในการให้โอกาสในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

2.4 ประชาชนไม่ได้เข้าถึงบทบาทของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานจะไม่ค่อยสนใจในการให้ประชาชนเข้าถึงบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่ควรมี

3. การเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ศาสนา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การเป็นสมาชิกกลุ่ม มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ที่ไม่แตกต่างกัน เพราะประชาชนเทศบาลตำบลท่าสาปมีบทบาทในการพัฒนาร่วมกัน ได้ให้ความร่วมมือร่วมใจไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ ศาสนา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รวมทั้งการเป็นสมาชิกกลุ่มจะเป็นกลุ่มที่มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากกลุ่มที่เป็นสมาชิกอยู่สามารถขับเคลื่อนและพัฒนาได้ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคมที่ร่วมพัฒนาร่วมกัน ด้านเศรษฐกิจที่ได้สร้างผลิตภัณฑ์สร้างได้ให้กับท้องถิ่น ด้านสิ่งแวดล้อมที่ร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ร่วมกัน รวมทั้งด้านการศึกษาที่มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ดี

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก ระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ ที่แตกต่างกัน เพราะประชาชนเทศบาลตำบลท่าสาปสำเร็จการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และมีอาชีพที่แตกต่างกัน รวมทั้งการระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ก็มีความแตกต่างกัน ดังนั้นประชาชนจะมีการแยกย้ายไปทำงานต่างพื้นที่ โดยประชาชนที่ทำงานนอกพื้นที่จะมีการออกไปทำงานตั้งแต่เช้าถึงเย็นหรือไม่ก็ช่วงค่ำ ประชาชนจึงมีเวลาในบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกันไป ส่วนประชาชนที่มีการอาศัยในพื้นที่ส่วนหนึ่งเข้ามาในพื้นที่เพียงไม่กี่เดือนจึงได้มีบทบาทที่แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ตั้งแต่ดั้งเดิม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรพัฒนา ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนต่าง ๆ เช่น ครู พระ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เป็นต้น เข้ารับการอบรมในการจัดกิจกรรมในท้องถิ่น เพื่อผลักดันให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
2. ให้การสนับสนุนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน และดึงให้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล ตำบลท่าสาปเพื่อเป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาในชุมชน
3. จัดทำระบบการติดตามประเมินผลความคุ้มค่าของการทำงานอย่างเป็นระบบโดยกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมการประเมินการดำเนินงานเทศบาลตำบลท่าสาปอย่างเป็นรูปธรรมด้วย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างละเอียด
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่สามารถส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีมากขึ้น เพื่อสร้างรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา จรทะผา. (2563). แผนพัฒนาท้องถิ่นคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร. สืบค้นจาก

<https://www.khamnadee.go.th/blog/aebngpankhwaamruu/aephnpthathnaath-ngthinkhuue-aair-miikhwaamsamkhay-yaangair>

จิตจำนงค์ กิติกริตติ. 2525. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : คุณพินอักษรกิจ.

ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ศ พรินติ้งเซ็นเตอร์.

เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2554). ภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเชิงสร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สืบค้นจาก

<https://www.kpi.ac.th/knowledge/book/data/582>.

ทิตยา สุวรรณชฎ. (2527). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

อาคม ใจแก้ว. (2534). ทฤษฎีการพัฒนาประเทศ. ปัตตานี : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2543). เหตุอยู่ที่ท้องถิ่น : ปัญหาการเมืองการปกครองที่ระดับชาติ อันสืบ

เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นที่ไม่เพียงพอ. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.